Downloaded via the EU tax law app / web

Kaw?a C-427/10

Banca Antoniana Popolare Veneta SpA

vs

Ministero dell'Economia e delle Finanze

u

Agenzia delle Entrate

(talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Corte suprema di cassazione)

"VAT — Irkupru tat-taxxa m?allsa indebitament — Le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi g?all-possibbiltà ta' azzjoni g?all-irkurpu tal-pagament mhux dovut quddiem qrati differenti, b'termini differenti li jvarjaw skont jekk titressaqx mill-persuna li tir?ievi s-servizz jew mill-fornitur tas-servizz — Possibbiltà g?all-persuna li tir?ievi s-servizzi li titlob l-irkupru tat-taxxa lill-fornitur wara l-iskadenza tat-terminu g?all-azzjoni ta' dan tal-a??ar kontra l-awtorità fiskali – Prin?ipju ta' effettività"

Sommarju tas-sentenza

Dispo?izzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-li?ijiet — Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud – Irkupru tat-taxxa m?allsa indebitament

(Direttiva tal-Kunsill 77/388)

Il-prin?ipju ta' effettività ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali dwar l-irkupru ta' pagament mhux dovut, li tipprevedi terminu ta' preskrizzjoni itwal g?all-azzjoni tad-dritt ?ivili g?all-irkupru ta' pagament mhux dovut, e?er?itata mill-persuna li tir?ievi s-servizzi kontra l-fornitur ta' dawk is-servizzi, issu??ettati g?al VAT, mit-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifiku g?all-azzjoni g?ar-rimbors tad-dritt fiskali, e?er?itata minn dak il-fornitur kontra l-awtorità fiskali, sakemm dik il-persuna taxxabbli tkun tista' titlob b'mod effettiv ir-rimbors ta' dik it-taxxa ming?and dik l-awtorità. Din l-a??ar kundizzjoni ma tkunx sodisfatta meta l-applikazzjoni ta' tali le?i?lazzjoni b?ala konsegwenza tkun i??a??ad b'mod totali l-persuna taxxabbli mid-dritt li tikseb mill-awtorità fiskali l-irkupru tat-taxxa fuq il-valur mi?jud im?allsa indebitament li hija stess kellha tirrimborsa lil min ir?ieva s-servizzi tag?ha.

(ara punt 42 u d-dispo?ittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

15 ta’ Di?embru 2011 (*)

“VAT – Irkupru tat-taxxa m?allsa indebitament – Le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi g?all-possibbiltà ta’ azzjoni g?all-irkurpu tal-pagament mhux dovut quddiem qrati differenti, b’termini differenti li jvarjaw skont jekk titressaqx millo-persuna li tir?ievi s-servizz jew mill-fornitur tas-servizz – Possibbiltà g?all-persuna li tir?ievi s-servizzi li titlob l-irkupru tat-taxxa lill-fornitur wara l-iskadenza tat-terminu g?all-azzjoni ta’ dan tal-a??ar kontra l-awtorità fiskali – Prin?ipju ta’ effettività”

Fil-Kaw?a C?427/10,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Corte suprema di cassazione (l-Italja), permezz ta’ de?i?joni tas-7 ta’ ?unju 2010, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-31 ta’ Awwissu 2010, fil-pro?edura

Banca Antoniana Popolare Veneta SpA, incorporante la Banca Nazionale dell’Agricoltura SpA,

vs

Ministero dell’Economia e delle Finanze,

Agenzia delle Entrate,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn K. Lenaerts, President tal-Awla, E. Juhász, G. Arestis (Relatur), T. von Danwitz u D. Šváby, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: A. Impellizzeri, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas-16 ta’ ?unju 2011,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Banca Antoniana Popolare Veneta SpA, incorporante la Banca Nazionale dell’Agricoltura SpA, minn A. Fantozzi, R. Tieghi u R. Esposito, avukati,

– g?all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b?ala a?ent, assistita minn G. De Bellis, avvocato dello Stato,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn T. Henze u C. Blaschke, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn S. Hathaway, b?ala a?ent, assistit minn P. Mantle, barrister,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn D. Recchia u R. Lyal, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-15 ta’ Settembru 2011,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-prin?ipji ta' newtralità fiskali, ta' effettività u ta' nondiskriminazzjoni fir-rigward tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-"VAT").

2 Dik it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn Banca Antoniana Popolare Veneta SpA, incorporante la Banca Nazionale dell'Agricoltura SpA (iktar 'il quddiem "BAPV"), u Ministero dell'Economia e delle Finanze u Agenzia delle Entrate (iktar 'il quddiem, me?uda flimkien b?ala l-"awtorità fiskali"), dwar rifjut ta' din tal-a??ar li tirrimborsa lil BAPV il-VAT im?allsa indebitament imposta fuq servizzi ta' rkupru ta' kontribuzzjonijiet konsortili li hija wettqet.

Il-kuntest ?uridiku

Il-le?i?lazzjoni tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23) jipprovdi:

"Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud:

1. il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali;

[…]"

4 L-Artikolu 13 B(d)(2) u (3) ta' din id-direttiva jipprovdi:

"B. E?enzjonijet o?rajn"

"Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ej ta?t il-kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?all-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tal-e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta' kwalunkwe e?enzjoni possibbli, evitar u abbu?:

[…]

(d) it-transazzjonijet li ?ejjin:

[…]

2. in-negozju ta' kwalunkwe negozjar f'garanzija ta' kreditu jew ta' kwalunkwe garanzija g?all-flus u l-immani??jar tal-garanziji tal-kreditu mill-persuna li qed tag?ti dan il-kreditu;

3. transazzjonijet, inklu? negozjar, li jikkon?erna d-depo?itu u l-kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajn negozzjabbli, imma esklu?i l-kollezzjoni tad-debitu u l-fattorar".

5 Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 13? ta' din id-direttiva:

"? G?a?liet

L-Istati Membri jistg?u i?allu lil min i?allas t-taxxa dritt g?al g?a?la g?al tassazzjoni f'ka?ijiet ta':

[…]

(b) it-transazzjonijet koperti f'B(d) […]".

6 L-Artikolu 21(2) tas-Sitt Direttiva 77/388, intitolat "Persuni responsabbli biex i?allsu t-taxxa lill-awtoritajiet", jipprovdi fil-paragrafu 1(a) tieg?u:

"Li ?ejjin g?andhom ikunu responsabbli biex i?allsu t-taxxa fuq il-valur mi?jud:

1. ta?t is-sistema interna:

a) persuni taxxabbli li jwettqu transazzjonijet taxxabbli barra dawk msemmija fl-Artikolu 9(2)(e) u mwettqa minn persuna residenti barra. Meta t-transazzjoni taxxabbli hi effetwata minn persuna taxxabbli residenti barra Stati Membri jistg?u jaddottaw arran?amenti fejn it-taxxa hi pagabbli minn xi ?add flok il-persuna taxxabbli li toqg?od barra. Inter alia rappre?entant tat-taxxa jew persuna o?ra li g?aliha t-transazzjoni taxxabbli tkun twettqet tista' tkun tag?milha b?ala din il-persuna. L-Istati Membri jistg?u ukoll jipprovdu biex xi ?add ie?or flok il-persuna taxxabbli g?andu jkun mi?mum responsabbli g?all-?las tat-taxxa".

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

7 L-Artikolu 10(5) tad-digriet tal-President tar-Repubbllika Nru 633, tas-26 ta' Ottubru 1972, li jistabbilixxi u jirregola t-taxxa fuq il-valur mi?jud (suppliment ordinarju g?all-GURI Nruº1 tal-11 ta' Novembru 1972, p. 1, iktar 'il quddiem id-"DPR nº633/72" jipprovdi li:

"1. Dawn li ?ejjin huma e?entati mit-taxxa:

[…]

5. it-tran?azzjonijiet relatati mal-irkupru ta' taxxa, inklu?i t-tran?azzjonijiet relatati mal-?las ta' taxxa mwettqa minn impri?i u a?enziji ta' kreditu g?an-nom ta' persuni taxxabbli, abba?i ta' dispo?izzjonijiet legali partikolari"

8 Skont l-Artikolu 21 tad-Digriet Le?i?lattiv Nru°546 tal-31 ta' Di?embru 1992, li fih dispo?izzjonijiet relatati mal-pro?eduri fiskali bl-applikazzjoni tad-delega mog?tija mill-Gvern permezz tal-Artikolu 30 tal-Li?i Nru°413 tat-30 ta' Di?embru 1991 (suppliment ordinarju g?all-GURI Nru 9, tat-13 ta' Jannar 1993, p. 1):

"1. Ir-rikors g?andu ji?i ppre?entat fi ?mien sittin ?urnata mid-data tan-notifika tal-att ikkontestat ta?t piena ta' inammissibbiltà. In-notifika tal-ordni tal-?las g?andha tg?odd ukoll b?ala notifika tal-inkarigu.

2. Ir-rikors kontra r-rifjut ta?itu tar-restituzzjoni msemmi fl-Artikolu 19(1)(g), jista' ji?i ppre?entat minn erba' u g?oxrin ?urnata wara t-talba g?ar-restituzzjoni mressqa fit-termini previsti minn kull li?i fiskali u sa ma ji?i preskritt id-dritt g?al restituzzjoni. Fin-nuqqas ta' dispo?izzjonijiet spe?ifi?i, it-talba g?al restituzzjoni ma tistax ti?i ppre?entata wara l-iskadenza ta' sentejn mill-?las jew mid-data tal-okkorrenza tal-fatt li jag?ti lok g?al irkupru, jekk din tal-a??ar jekk dan ise?? wara."

9 Skont l-Artikolu 2033 tal-Kodi?i ?ivili li jirregola l-pagament o??ettivament mhux dovut:

"Kull min i?allas pagament mhux dovut g?andu dritt jitlob l-irkupru tal-?las tieg?u. Je?isti wkoll id-dritt g?all-interessi li jibdew jiddekorru, jekk il-benefi?jarju kien *in mala fede*, mill-?urnata li fiha jsir

il-?las, jew, jekk dan tal-a??ar kien *in bona fede*, mill-?urnata li fiha ssir it-talba (Artikolu 163 tal-Kodi?i tal-Pro?edura ?ivili).”

10 L-Artikolu 2946 tal-Kodi?i ?ivili jipprevedi l-preskrizzjoni ordinarja:

“Ming?ajr pre?udizzju g?all-ka?ijiet fejn il-li?i tipprovdi mod ie?or, id-drittijiet g?andhom jkunu preskritti wara terminu ta’ g?axar snin.”

11 Skont l-Artikolu 2935 tal-Kodi?i ?ivili, il-preskrizzjoni tibda tiddekorri mill-?urnata li fiha d-dritt jista’ ji?i e?er?itat.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

12 Matul is-snin 1984 sa 1994, BAPV ipprovdiet servizzi ta’ rkupru ta’ kontribuzzjonijiet konsortili dovuti mis-so?ji g?an-nom ta’ tliet konsorzji ta’ ristrutturazzjoni, ji?ifieri entitajiet pubbli?i irregolari mil-li?ijiet nazzjonali u regjonali u inkarigati sabiex iwettqu xog?olijiet ta’ infrastruttura pubblika. Peress li r-remunerazzjonijiet ir?evuti b?ala kontroparti g?al dawk is-servizzi kienu su??etti g?all-VAT, BAPV imponiethom mill-?did fuq dawk il-konsorzji. Il-VAT ?iet im?allsa b’mod regolari minn BAPV lill-awtorità fiskali skont il-modalitajiet previsti mil-li?i, u l-imsemmija awtorità kkunsidrat, fi?-?mien ta’ meta ?raw il-fatti, li l-attività ta’ irkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili ma kinux jaqg?u ta?t l-e?enzjoni prevista mill-Artikolu 10(5) tad-DPR Nru 633/72.

13 Permezz ta’ ?irkolari tas-26 ta’ Frar 1999, l-awtorità fiskali ?abbret li hija kienet biddlet l-interpretazzjoni inizjali tag?ha ta’ dik id-dispo?izzjoni billi indikat li l-kontribuzzjonijiet konsortili kienu ta’ natura fiskali, u li konsegwentement, ir-remunerazzjonijiet dovuti mill-konsorzji g?as-servizzi ta’ rkupru ta’ dawk il-kontribuzzjonijiet kellhom ji?u kkunsidrati b?ala e?enti mill-VAT, fis-sens tal-Artikolu 10(5) tad-DPR Nru 633/72.

14 Il-konsorzji ta’ ristrutturazzjoni g?alhekk talbu lil SIFER SpA, kumpannija su??essur ta’ BAPV, ir-restituzzjoni, abba?i ta’ pagament o??ettivament mhux dovut, fis-sens tal-Artikolu 2033 tal-Kodi?i ?ivili, ta’ ammonti m?allsa indebitament b?ala VAT fuq l-imsemmija remunerazzjonijiet. Wara rikors ta’ wie?ed mill-konsorzji quddiem it-Tribunale civile di Ferrara, BAPV ?iet ikkundannata tirrimborsa l-imsemmija ammonti.

15 Min-na?a tag?ha, BAPV ippre?entat quddiem l-awtorità fiskali talbiet g?ar-rimbors tal-VAT li jikkorrispondu g?all-ammonti li ?iet mitluba t?allas minn dawk li jir?ievu s-servizzi. Wara li ng?atat rifjut impli?itu, BAPV ippre?entat tliet rikorsi differenti quddiem il-Commissione tributaria provinciale di Roma (kummissjoni provin?jali ta’ Ruma li tidde?iedi kwistjonijiet fiskali) li ntlaqg?u kollha minn din tal-a??ar.

16 Madankollu, peress li l-awtorità fiskali intavolat appell mit-tliet de?i?jonijiet mog?tija, il-Commissione tributaria regionale del Lazio (kummissjoni re?jonali tal-Lazio li tidde?iedi kwistjonijiet fiskali), wara li g?aqdet l-appelli, idde?idiet li BAPV ma kellhiex dritt g?ar-rimbors, peress li t-talba tag?ha g?al rimbors ?iet ippre?entata wara l-iskadenza tat-terminu ta’ preskrizzjoni spe?ifika ta’ sentejn wara l-?las tal-VAT, previst fl-Artikolu 21(2) tad-digriet le?i?lattiv Nru 546 tal-31 ta’ Di?embru 1992. F’dan ir-rigward, l-imsemmija qorti indikat li ?-?irkolari amministrattiva tas-26 ta’ Frar 1999 ma setg?etx tikkostitwixxi fatti li jag?ti lok li minnu jibda jiddekorri dak it-terminu.

17 BAPV ippre?enatat appell minn dik id-de?i?joni quddiem il-Corte suprema di cassazione.

18 Il-Corte suprema di cassazione g?andha dubji dwar il-kompatibbiltà tar-regoli tal-pro?edura nazzjonali mal-prin?ipji ba?ilari fil-qasam tal-VAT, fid-dawl ta?-?irkustanza li dawk ir-regoli jistg?u jag?tu lok g?al sitwazzjonijiet b?al dawk inkwistjoni f’din il-kaw?a, li jwasslu g?al ?a?da sostanzjali

tad-dritt g?al rimbors tal-VAT im?allsa indebitament. Fil-fatt, dik il-qorti tirrileva li BAPV, li ?allset il-VAT lill-awtorità fiskali, tinsab obbligata, skont de?i?joni ta’ qorti ?ivili, li tirrimborsa dik il-VAT lill-persuna li ming?andha kienet in?abret, ming?ajr ma tista’ tikseb rimbors ming?and l-awtorità fiskali. G?alhekk, skont dik il-qorti, id-dispo?izzjonijiet tad-dritt nazzjonali dwar il-modalitajiet pro?edurali u r-regoli tad-dritt materjali li jirregola r-rimbors tat-taxxa m?allsa indebitament iwasslu sabiex jirrendu l-e?er?izzju tad-dritt g?al rimbors prattikament impossibbli.

19 F’dawk il-kundizzjonijiet, il-Corte suprema di cassazione dde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Il-prin?ipji ta’ effettività, ta’ nondiskriminazzjoni u ta’ newtralità fiskali fil-qasam tal-VAT jipprekludu le?i?lazzjoni jew prassi nazzjonali li jipprovdu li d-dritt ta?-?essjonarju/min jir?ievi s-servizz g?ar-rimbors tal-VAT im?allsa in?ustament jammonta g?ad-differenza tad-dritt e?er?itat mid-debitur prin?ipali (fornitur tas-servizz), g?al dritt ta’ rkupru ta’ pagament o??ettivament mhux dovut skont id-dritt komuni, u li t-terminu previst g?a?-?essjonarju/min jir?ievi s-servizz huwa kunsiderevolment itwal minn dak applikabbli g?ad-debitur prin?ipali, b’mod li t-talba tal-fornitur tas-servizz, ippre?entata meta t-terminu previst g?ad-debitur prin?ipali kien iddekorra, tista’ tag?ti lok g?all-kundanna tad-debitur prin?ipali g?ar-rimbors, ming?ajr ma dan tal-a??ar ikun g?adu jista’ jitlob ir-rimbors ming?and l-awtorità tat-taxxa; dan kollu fin-nuqqas ta’ kull dispo?izzjoni li tippermetti li ji?u kkoordinati l-pro?eduri mibdija jew li jridu jinbdew quddiem id-diversi qrati sabiex ji?u evitati kunflitti jew nuqqas ta’ qbil?

2) Indipendentement mill-ipote?i pre?edenti, il-prin?ipji msemmija iktar ’il fuq huma kompatibbli ma’ prassi jew ?urisprudenza nazzjonali li jippermettu li de?i?joni li tordna r-rimbors ting?ata kontra l-fornitur ta’ servizzi u favur ix-xerrej/min jir?ievi s-servizz, meta l-fornitur ma jkunx e?er?ita l-azzjoni g?ar-rimbors quddiem qorti o?ra fit-termini imposti fuqu, billi jibba?a ru?u fuq interpretazzjoni ?urisprudenzjali, implementata mill-prassi amministrattiva, li tg?id li t-tran?azzjoni hija su??etta g?all-VAT?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

20 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk il-prin?ipji ta’ effettività, ta’ newtralità fiskali u ta’ nondiskriminazzjoni jipprekludux le?i?lazzjoni nazzjonali relatata mal-irkupru ta’ ?las mhux dovut, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tipprevedi terminu ta’ preskrizzjoni spe?ifiku g?all-azzjoni g?ar-rimbors tad-dritt fiskali li jkun iqsar minn dak applikabbli g?all-azzjoni tad-dritt ?ivili g?all-irkupru ta’ ?las mhux dovut, b’tali mod li min jir?ievi s-servizzi li je?er?ita tali azzjoni kontra fornitur ta’ servizzi jkun jista’ jikseb ir-rimbors tal-VAT im?allsa indebitament mill-imsemmi fornitur filwaqt li dan tal-a??ar ma jkunx jista’ min-na?a tieg?u jikseb ir-rimbors mill-awtorità fiskali.

21 Preliminarjament, je?tie? li ji?i rrilevat li, b?ala regola ?enerali, il-Qorti tal-?ustizzja ma te?aminax il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali bil-g?an li tiddetermina jekk id-dritt tal-Unjoni jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi termini ta’ preskrizzjoni sabiex jintalab rimbors tal-VAT (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tad-19 ta’ Novembru 1998, SFI, C?85/97, ?abra p. I?7447, punti 22 sa 36; tal-11 ta’ Lulju 2002, Marks & Spencer, C?62/00, ?abra p. I?6325, punti 22 sa 47, u tal-21 ta’ Jannar 2010, Alstom Power Hydro, C?472/08, ?abra p. I?623, punti 14 sa 22).

22 Fis-sentenza tal-15 ta’ Marzu 2007, Reemtsma Cigarettenfabriken (C?35/05, ?abra p. I?2425), il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li, fin-nuqqas ta’ le?i?lazzjoni Komunitarja fil-qasam tat-talbiet ta’ restituzzjoni tat-taxxi m?allsa indebitament, hija s-sistema legali interna ta’ kull Stat Membru li g?andha tipprovdi g?all-kundizzjonijiet li fihom jistg?u jsiru dawn it-talbiet, liema

kundizzjonijiet g?andhom i?arsu l-prin?ipji ta’ ekwivalenza u ta’ effettività, ji?ifieri, huma la g?andhom ikunu inqas vanta??ju?i mill-kundizzjonijiet simili dwar il-?las lura li huma bba?ati fuq dispo?izzjonijiet tad-dritt intern u lanqas g?andhom ikunu implementati b’mod li jag?mlu prattikament impossibbli l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mis-sistema legali Komunitarja (punt 37 tal-imsemmija sentenza).

23 Fil-punt 42 tas-sentenza Reemtsma Cigarettenfabriken, i??itata iktar ’il fuq, il-Qorti tal-?ustizzja ddikjarat li l-prin?ipju ta’ effettività ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi li l-fornitur jista’ biss jitlob ir-rimbors tal-ammonti m?allsa indebitament b?ala VAT lill-awtoritajiet fiskali u li l-persuna li tir?ievi s-servizzi jista’ jressaq azzjoni ?ivili kontra dan il-fornitur g?all-?las lura ta’ pagament li sar meta ma kienx dovut.

24 Il-Qorti tal-?ustizzja rrikonoxxiet ukoll il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni tal-iffissar ta’ termini ra?onevoli ta’ dekadenza g?all-pre?entata ta’ rikorsi fl-interess ta?-?ertezza legali li tipprote?i kemm lill-persuni taxxabbli kif ukoll lill-awtorità kkon?ernata. Fil-fatt, termini b?al dawn ma humiex ta’ natura li jirrendu prattikament impossibbli jew e??essivament diffi?ili l-e?er?izzju ta’ drittijiet mog?tija mis-sistema legali tal-Unjoni (ara f’dan is-sens, is-sentenzi tas-17 ta’ Novembru 1998, Aprile, C-228/96, ?abra p. I?7141, punt 19, u tat-30 ta’ ?unju 2011, Meilicke *et*, C?262/09, ?abra p. I?5669, punt 56).

25 Dan japplika iktar u iktar fir-rigward ta’ terminu ta’ preskrizzjoni ta’ sentejn meta dan it-terminu, fil-prin?ipju, jkun ta’ natura li jippermetti lill-persuni kollha taxxabbli li huma normalment dili?enti li b’mod validu jasserixxu d-drittijiet tag?hom kif jirri?ultaw mis-sistema legali tal-Unjoni (ara f’dan is-sens, is-sentenza Alstom Power Hydro, i??itata iktar ’il fuq, punti 20 u 21). Tali konstatazzjoni tg?odd ukoll g?al terminu ta’ preskrizzjoni ta’ sentejn fil-kuntest tad-dritt g?al rimbors tal-VAT im?allsa indebitament lill-awtorità fiskali.

26 Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet ukoll li l-prin?ipju ta’ effettività ma jinkisirx fil-ka? ta’ terminu nazzjonali ta’ preskrizzjoni allegatament iktar vanta??u? g?all-awtorità fiskali mit-terminu ta’ preskrizzjoni fis-se?? g?all-individwi (sentenza tat-8 ta’ Settembru 2011, Q?Beef u Bosschaert, C?89/10 u C?96/10, ?abra p. I?0000, punt 42).

27 Konsegwentement, il-fatt li ji?i previst terminu ta’ preskrizzjoni spe?ifiku ta’ sentejn li matulu l-persuna taxabbli tista’ titlob ming?and l-awtorità fiskali, r-rimbors tal-VAT im?allsa indebitament, meta t-terminu ta’ preskrizzjoni applikabbli g?al azzjonijiet ta’ rkupru ta’ pagament o??ettivament mhux dovut bejn individwi huwa ta’ g?axar snin, ma jiksirx, fih innifsu, il-prin?ipju ta’ effettività.

28 Madankollu, il-Qorti tal-?ustizza di?à dde?idiet li jekk ir-rimbors tal-VAT isir impossibbli jew e??essivament diffi?li, l-Istati Membri g?andhom jipprovdu l-g?odda ne?essarji biex il-persuna li tir?ievi s-servizzi tkun tista’ tirkupra t-taxxa ffatturata indebitament sabiex josservaw il-prin?ipju ta’ effettività (sentenza Reemtsma Cigarettenfabriken, i??itata iktar ’il fuq, punt 42).

29 Dawk l-istess kunsiderazzjonijiet g?andhom japplikaw meta l-impossibbiltà jew id-diffikultà e??essiva li jinkiseb rimbors tal-VAT im?allsa indebitament tkun taffettwa, mhux lill-persuna li tir?ievi s-servizzi i?da l-fornitur ta’ dawn tal-a??ar.

30 Mill-?urisprudenza jirri?ulta wkoll li l-prin?ipju ta’ effettività jinkiser fl-ipote?i li fiha il-persuna taxxabbli la kellha d-dritt li tikseb rimbors tat-taxxa kkon?ernata matul it-terminu tal-azzjoni li hija g?andha kontra l-awtorità fiskali u lanqas, wara azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut mibdija wara l-iskadenza tal-imsemmi terminu mill-klijenti tag?ha fil-konfront tag?ha, il-possibbiltà li ddur kontra l-awtorità fiskali, b’tali mod li l-konsegwenzi tal-pagamenti mhux dovuti tal-VAT imputabbli lill-Istat ikunu sostnuti biss minn dawk su??etti g?al din it-taxxa (ara, b’analo?ija, is-sentenza Q?Beef u Bosschaert, i??itata iktar ’il fuq, punt 43).

31 Bl-istess mod, di?à ?ie de?i? li l-awtorità nazzjonali ma tistax te??epixxi l-iskadenza ta’ terminu ta’ preskrizzjoni ra?onevoli jekk l-a?ir tal-awtoritajiet nazzjonali flimkien mal-e?istenza ta’ terminu ta’ dekadenza jwasslu biex i?a?du totalment persuna mill-possibbiltà li tinvoka d-drittijiet tag?ha quddiem il-qrati nazzjonali (ara, b’analo?ija, is-sentenza Q?Beef u Bosschaert, i??itata iktar ’il fuq, punt 51).

32 Fil-kaw?a prin?ipali, je?tie? li ji?i enfasizzat, qabel xejn, li, kif irrelevat il-Kummissjoni Ewropea waqt is-seduta, kien ikun impossibbli jew, tal-inqas, e??essivament diffi?li g?al BAPV li tikseb, permezz ta’ azzjoni ppre?entata fit-terminu ta’ preskrizzjoni ta’ sentejn, ir-rimbors tal-VAT im?allsa matul is-snin 1984 sa 1994, fid-dawl, b’mod partikolari, tal-po?izzjoni tal-awtorità fiskali, kkonfermata mill-?urisprudenza nazzjonali skont l-indikazzjonijiet forniti mill-qorti tar-rinviju, li teskludi s-servizzi forniti minn BAPV mill-kamp ta’ applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 10(5) tad-DPR Nru 633/72.

33 Sussegwentement, billi kkonferiet effett retroattiv li?-?irkulari tas-26 ta’ Frar 1999, l-interpretazzjoni mwettqa mill-qorti tar-rinviju, kif ukoll mid-de?i?joni msemmija fil-punt 16 ta’ din is-sentenza, twassal sabiex tre??a lura l-punt tat-tluq tal-azzjonijiet g?al irkupru g?ad-data tal-?las tal-VAT, li, fid-dawl tat-terminu ta’ preskrizzjoni ta’ sentejn marbut mal-azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut disponibbli g?all-fornitur tas-servizz kontra l-awtorità fiskali, ?a?det b’mod totali l-possibbiltà ta’ dan tal-a??ar li jirkupra t-taxxa m?allsa indebitament.

34 Finalment, huwa stabbilit li l-konsorzji ppre?entaw l-azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut wara l-iskadenza tat-terminu ta’ preskrizzjoni spe?ifiku ta’ sentejn li BAPV kellha, sa mill-?las tal-VAT skont l-interpretazzjoni ?urisprudenzjali msemmija iktar ’il fuq, sabiex titlob lill-awtorità fiskali r-rimbors tal-VAT im?allsa indebitament.

35 Fil-fatt, l-imsemmija konsorzji e?er?itaw l-azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut wara l-pubblikazzjoni ta?-?irkulari tas-26 ta’ Frar 1999 li permezz tag?ha l-awtorità fiskali biddlet l-interpretazzjoni tag?ha tan-natura tat-tran?azzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali billi minn dakinhar bdiet tikkunsidrahom b?ala tran?azzjonijiet e?entati mill-VAT.

36 Konsegwentement, hemm lok li ji?i rrilevat li, f’sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, BAPV tbati hija stess il-?las mhux dovut tal-VAT ming?ajr ma g?andha l-possibbiltà li titlob b’mod effettiv r-rimbors tag?ha mill-awtorità fiskali min?abba l-iskadenza tat-terminu ta’ preskrizzjoni spe?ifiku ta’ sentejn, meta tali sitwazzjoni ma hijiex imputabbli lilha, i?da tirri?ulta mill-fatt li, fid-dawl tal-imsemmija ?irkolari, dawk li r?evew is-servizzi ppre?entaw azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut kontra BAPV wara l-iskadenza tal-imsemmi terminu.

37 Fil-fatt, ma jirri?ulta xejn mill-pro?ess tra?mess mill-qorti tar-rinviju li jindika li BAPV ma a?ixxietx b?ala operatur ekonomiku prudenti u informat billi forniet t-tran?azzjonijiet ta’ rkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili bi ?las ta’ prezz li jinkludi l-VAT u g?addiet il-VAT lill-awtorità fiskali.

38 F’dan ir-rigward, jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju li BAPV b’mod korrett issu??ettat g?al VAT it-tran?azzjonijiet ta’ rkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili li hija wettqet u b’mod korrett ?allset

din it-taxxa lill-awtorità fiskali, b'mod konformi mal-prassi segwita minn dik l-awtorità fi?-?mien meta ?ew iffatturati l-imsemmija tran?azzjonijiet.

39 Madankollu l-Gvern Taljan irrileva li l-kwistjoni tan-natura ta' dawk it-tran?azzjonijiet fir-rigward tal-VAT kienet is-su??ett ta' kontroversja g?al ?ertu ?mien, sal-punt li operatur ekonomiku prudenti u informat ma setax ikollu aspettattiva le?ittima li jkompli jissu??etta dawk it-tran?azzjonijiet g?all-VAT.

40 Madankollu, hemm lok li ji?i osservat li kien biss permezz ta?-?irkolari tas-26 ta' Frar 1999 li ?ie ??arat li l-awtorità fiskali, li hija l-awtorità amministrattiva responsabbli sabiex ti?gura l-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni kkon?ernata, ikkonfermat b'mod espli?itu li l-kontribuzzjonijiet konsortili kellhom in-natura ta' taxxa u li r-remunerazzjonijiet dovuti mill-konsorzji kellhom ji?u kkunsidrati b?ala e?entati mill-VAT, fis-sens tal-Artikolu 10(5) tad-DPR Nru 633/72. G?aldaqstant, tali ?irkolari kkontestat, b'mod retroattiv, l-impo?izzjoni tal-VAT fuq tran?azzjonijiet ta' rkupru ta' dawk il-kontribuzzjonijiet.

41 F'tali sitwazzjoni, l-imsemmija awtorità g?andha tie?u inkunsiderazzjoni sitwazzjonijiet partikolari tal-operaturi ekonomi?i u g?andha tipprovdi, fejn ikun xieraq, a??ustamenti g?all-applikazzjoni tal-evalwazzjonijiet legali ?odda tag?ha fuq l-imsemmija tran?azzjonijiet (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' Settembru 2009, Plantanol, C?201/08, ?abra p. I?8343, punt 49).

42 Mill-kunsiderazzjonijiet pre?edenti jirri?ulta wkoll li l-prin?ipju ta' effettività ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali dwar l-irkupru ta' pagament mhux dovut, li tipprevedi terminu ta' preskrizzjoni itwal g?all-azzjoni tad-dritt ?ivili g?all-irkupru ta' pagament mhux dovut, e?er?itata mill-persuna li tir?ievi s-servizzi kontra l-fornitur ta' dawk is-servizzi, issu??ettati g?al VAT, mit-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifiku g?all-azzjoni g?ar-rimbors tad-dritt fiskali, e?er?itata minn dak il-fornitur kontra l-awtorità fiskali, sakemm dik il-persuna taxxabbli tkun tista' titlob b'mod effettiv ir-rimbors ta' dik it-taxxa ming?and dik l-awtorità. Din l-a??ar kundizzjoni ma tkunx sodisfatta meta l-applikazzjoni ta' tali le?i?lazzjoni b?ala konsegwenza tkun i??a??ad b'mod totali l-persuna taxxabbli mid-dritt li tikseb mill-awtorità fiskali l-irkupru tal-VAT im?allsa indebitament li hija stess kellha tirrimborsa lil min ir?ieva s-servizzi tag?ha.

Fuq it-tieni domanda

43 Fid-dawl tar-risposta g?all-ewwel domanda, ma huwiex me?tie? li ting?ata risposta g?at-tieni domanda.

Fuq l-ispejje?

44 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

Il-prin?ipju ta' effettività ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali dwar l-irkupru ta' pagament mhux dovut, li tipprevedi terminu ta' preskrizzjoni itwal g?all-azzjoni tad-dritt ?ivili g?all-irkupru ta' pagament mhux dovut, e?er?itata mill-persuna li tir?ievi s-servizzi kontra l-fornitur ta' dawk is-servizzi, issu??ettati g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud, mit-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifiku g?all-azzjoni g?ar-rimbors tad-dritt fiskali, e?er?itata minn dak il-fornitur kontra l-awtorità fiskali, sakemm dik il-persuna taxxabbli tkun tista' titlob b'mod effettiv ir-rimbors ta' dik it-taxxa ming?and dik l-awtorità. Din l-a??ar kundizzjoni ma tkunx sodisfatta meta l-applikazzjoni ta' tali le?i?lazzjoni b?ala konsegwenza tkun i??a??ad b'mod totali l-persuna taxxabbli mid-dritt li tikseb mill-awtorità fiskali l-irkupru tat-taxxa fuq

il-valur mi?jud im?allsa indebitament li hija stess kellha tirrimborsa lil min ir?ieva s-servizzi tag?ha.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.